

12.1.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite: STM/5105/2017

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuslain 4 luvun 7 A §:ssä tarkoitetusta sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta

Taksiliikenteelle on tulossa kevään aikana vielä kustannuksia, jotka on otettava huomioon 1.7.2018 voimaan astuvassa enimmäistaksassa. Lisäksi asiakkaan luokse ajo on korvattava haja-asutusalueilla, jotta terveydenhuollon kuljetukset voidaan varmistaa erityisesti pinta-alaltaan laajoissa kunnissa. Odotusmaksun soveltamiseen erityisolosuhteissa on myös syytä tehdä tarkennuksia.

Esityksen pohjana on käytetty 30.6.2017 vahvistettua valtioneuvoston asetusta taksiliikenteen kuluttajilta perittävistä enimmäishinnoista, joka perustuu taksiliikenteen arvonlisäverottomaan kustannustilanteeseen maaliskuussa 2017.

Viimeisin tilastokeskuksen julkaisema taksiliikenteen kustannusindeksi perustuu syyskuun lopun kustannustilanteeseen. Maaliskuusta syyskuuhun taksiliikenteen kustannukset ovat kustannusindeksin mukaan laskeneet 0,09 %, mutta taksiliikenteen kustannuksia nostaa ennen 1.7.2018 taksinkuljettajien työehtosopimus. Se korottaa palkkoja 1,4 prosentilla 1.2.2018 lukien. Taksiliikenteen kustannusindeksissä palkka- ja sivukulujen osuus on 71,15 %, joten 1,4% kustannusvaikutukseksi muodostuu 1,0 %.

Eduskunnassa on lisäksi käsiteltyssä taksien autoverohuojennuksen heikennys, jota esitetään voimaan 1.7.2018. Jos esitys hyväksytään, korottaa myös se taksiliikenteen kustannuksia. Huojennuksen poisto vääristäisi entisestään kilpailutilannetta taksien ja pienoislinja-autojen välillä. Pienoislinja-autot ajavat myös sairausvakuutuslain mukaan korvattuja matkoja, mutta ne eivät maksa auto-, ajoneuvo- tai käyttövoimaveroa. Liikennepalvelulain myötä tätä kalustoa voi jatkossa käyttää myös yksittäisten asiakkaiden kuljettamiseen, ei yksinomaan pyörätuoliasiakkaiden ja ryhmien kuljetuksiin.

Eduskunnan käsiteltyssä olevan esityksen mukaan taksien 4 800 euron autoverohuojennuksesta poistuisi 1 200 euroa 1.7.2018, mikä kasvattaisi poistokustannusta 11,98 %. Kun poistojen osuus kokonaisindeksistä on 7,2 %, on sen vaikutus taksaan 0,86 %.

12.1.2018

Edellä mainittujen kustannustekijöiden yhteenlaskettu korotuspaine taksaan on siis:

Kustannusindeksi 3/2017–9/2017	-0,09 %
TES 2017	1,00 %
<u>Autoverohuojennuksen poisto</u>	<u>0,86 %</u>
Vaikutus taksaan yhteensä	1,77 %

Esitämme edelliseen perustuen, että luonnoksessa olevaa korvaustakkaa tarkistetaan kustannusvastaavaksi 1,77 prosentilla.

Taksankorotus olisi painotettava selkeästi matkataksaan

Kokonaistaksa rakentuu eri taksan osista siten, että perusmaksun osuus kokonaistaksasta on keskimäärin 25 %, ajomatkamaksun 56 %, odotusaikamaksun 12 % ja korotetun perusmaksun 6 %. Muiden lisämaksujen osuus kokonaistaksasta on noin 1 %.

Korotusprosenttia 1,77 % esitämme jaettavaksi aika- ja matkatakseen siten, että 30 % kohdistetaan aikataksalle ja 70 % matkataksoille, samansuuruisena molemmille taksaluokille. Taksan painorakenteen mukaan aikataksan osuus kokonaistaksasta on 12 % ja matkataksan osuus 56 %. Korotukset olisivat siis

Korotus aikataksaan olisi 4,43 % = $[0,30 \times 1,77 \%] / 0,12$

Korotus matkataksaan olisi 2,31 % = $[0,70 \times 1,77 \%] / 0,56$

Taksa	Korotus	Taksa sis. alv 10 %
Taksa I	2,21 %	1,65 €/km
Taksa II	2,21 %	2,12 €/km
Aikataksa	4,43 %	49,12 €/h

Perus- ja lisämaksuja kannattamme esityksen mukaisina.

Ajo asiakkaan luo taajamien ulkopuolella on korvattava

Luonnoksessa esitetään, että taksamittari laitetaan päälle aina vasta asiakkaan nouto-osoitteessa. Tiheästi asuilla alueilla ja pienissä kunnissa tämä on käytäntö jo nykyisin. Sen sijaan haja-asutusalueella, erityisesti Pohjois-Suomen laajoissa kunnissa, tilanne on toisinaan se, että asiakasta lähin tarkoituksenmukaisin auto on kaukana asiakkaasta. Siirtymäajo asiakkaan luokse voi olla kymmeniä kilometrejä, joten on kohtuutonta, että siirtymäajo tulisi tehdä korvauksetta. Mikäli pitkistä siirtymäajoista ei saa korvausta, on riskinä, että haja-asutusalueella asiakkaiden pääsy terveydenhuoltoon vaarantuu.

Esitämme, että taajama-alueiden ulkopuolella siirtymämatka asiakkaan luo korvattaisiin. Jos auto palaa samaa ajoreittiä takaisin, taksamittari olisi pidettävä ns. kassa-asennossa, jolloin lisähintaa ei kerry. Näin ollen lisäkustannuksia ei tule, jos auto lähtee liikkeelle sairaalapaikkakunnalta saakka tai mistä tahansa asiakkaan ja sairaalan väliseltä reitiltä. Siirtymämatka tulisi siis korvattavaksi vain silloin, kun auto joudutaan lähettämään muualta kuin tulevan ajoreitin varrelta.

12.1.2018

Tilastokeskus on määritellyt taajama-käsitteen. Sen mukaan 84,5 % suomalaisista asuu taajamissa. Taajamien ulkopuolisilla alueilla asuu siten vain hieman yli 15 % asukkaista, joiden taksikuljetuksia mahdollinen siirtymäajon korvaaminen koskisi. Esityksen kustannusvaikutus olisi kokonaisuuden kannalta pieni, mutta sen käytännön merkitys suuri kuljetusten varmistamisessa erityisesti pinta-alaltaan laajoissa kunnissa.

Edellä esitetyillä perusteilla esitämme, että asetukseen lisätään uusi pykälä taksamittarin käytöstä seuraavasti:

x § Taksamittarin käyttö

Taajama-alueella

Asiakkaan luokse ajamisesta ei saa periä perusmaksua enempää. Taksamittari käynnistetään matkustajien lukumäärän mukaista taksaluokkaa vastaavasti silloin, kun auto on matkustajan tai matkustajien käytettävissä. Jos kyseessä on ennakkotilaus, taksamittarin saa kuitenkin käynnistää vasta asiakkaan tilauksessa mainitsemana aikana.

Taajama-alueen ulkopuolella

Jos asiakasta lähin tarkoituksenmukaisin auto noutaa asiakkaan taajama-alueen ulkopuolelta, taksamittari käynnistetään taksaluokkaa I vastaavasti kuljetustehtävän alkaessa. Jos noudettu asiakas kuljetetaan samaa ajoreittiä takaisin, mittarin tulee olla asennossa, jossa maksua ei kerry. Jos auto poikkeaa noutoreitiltä, taksamittarin saa asettaa henkilömäärän mukaiselle taksalle kuljetuksen loppumatkaksi.

Odotusmaksun periminen

Esitämme, että odotusmaksun perimistä koskeva kohta täsmennettäisiin, jotta saaristossa lauttamatkojen ja muiden liikenne-esteiden aiheuttama taksinkuljettajasta riippumaton odotusaika voitaisiin ottaa huomioon, ilman, että tarvitaan erillisiä asetuksen tulkintaohjeita.

Esitämme seuraavaa muutosta: ”Odotusmaksua voidaan veloittaa ajomatkamaksun sijasta, jos ajo liikenteen ruuhkautumisen, liikenne-esteen, lauttayhteyden odottamisen tai muun vastaavan syyn takia on ollut niin hidasta, että odotusmaksu on tullut ajomatkamaksua korkeammaksi.”

Suomen Taksiliitto ry